

Lausunto

12.08.2021

Asia: VN/13615/2019

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa liikenneturvallisuusstrategian luonnokseen (8.6.2021). TIER Mobility kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta seuraavaa:

TIER pitää liikenneturvallisuusstrategian laajaa ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa liikenneturvallisuuden

edistämiseen tervetulleena. Liikenneturvallisuusstrategian toimenpiteiden toteutuessa voi

liikenneturvallisuus parantua merkittävästi myös mikroliikkumisen osalta. Strategian visio siitä, että kaikki

liikennemuodot ovat vuoteen 2050 mennessä niin turvallisia, ettei kukaan kuole tai loukkaannu vakavasti

liikenteessä, on tavoitteena kannatettava myös mikroliikkumisen näkökulmasta. TIER on sitoutunut

osallistumaan nollavision toteuttamiseen. TIER osallistuu mielellään esitettyjen toimenpiteiden

suunnitteluun ja toteutukseen ja toivoo hyvää yhteistyötä ja avointa vuoropuhelua viranomaisten, yritysten

ja yhteisöjen välillä.

Mikroliikkumisen turvallisuuteen liittyviä teemoja on perustellusti käsitelty strategiassa laajasti. TIER tukee

strategiassa esitettyjä toimenpiteitä. Oleellisia teemoja ovat turvallinen liikennejärjestelmä ja -

infrastruktuuri, liikennekasvatus ja -valistus, turvallisuuskulttuurin ja asenteen muutos sekä eri toimijoiden

välinen yhteistyö. Uusien liikkumistapojen ja vihreää siirtymää edistävien kulkuneuvojen ollessa kyseessä

on lisäksi keskeistä huomioida, miten vihreä kaupunkiliikuminen ja liikenneturvallisuuden parantaminen

voidaan yhteensovittaa.

Kaikkien liikenneympäristöjen tulee olla turvallisia. Kaupunkeihin on enenevässä määrin luotava tilaa myös

muille kulkumuodoille kuin autoille. Kävelyn, pyöräilyn ja sähköisten pienliikkumisvälineiden

käyttömahdollisuuksiin ja -turvallisuuteen tulee kaupunkisuunnittelussa panostaa. Tämä tarkoittaa

esimerkiksi selkeitä ja hyväkuntoisia väyliä, järkevien reittien mahdollistamista ja

pysäköintimahdollisuuksiin panostamista.

Turvallisessa kaupunkiliikenteessä keskeinen rooli on turvallisella ja tarkoituksenmukaisella

infrastruktuurilla. Turvalliset ja selkeät kulkuväylät ohjaavat parempaan liikennekäyttäytymiseen ja niihin

on siten panostettava entistä voimakkaammin. Jalankulkijoiden, pyöräilijöiden ja mikroliikkumisvälineitä

käyttävien kannalta riittävä ja turvallinen pyörätieverkosto on ensiarvoisen tärkeä. Jokaiselle tienkäyttäjälle

tulisi lisäksi olla osoitettu oma, selkeä kulkupaikka.

Kaupunkien liikennesuunnittelussa tulee ratkaista, miten liikennejärjestelmästä voidaan luoda sekä

turvallinen että tarkoituksenmukainen. Strategiassa on hyvin huomioitu, että matkaketjujen kehittämisellä

voidaan edistää liikenneturvallisuutta, kun autoilusta luopuminen tehdään sujuvaksi liikkumisen vapaus

säilyttäen. Turvallinen ja esteetön liikenne helpottaa autoilusta luopumista. Mikroliikuminen ja etenkin

MaaS-ratkaisut ovat erityisesti viimeisen kilometrin ratkaisuja. Mikroliikkumisvälineillä tulee päästä

keskustoihin ja muihin oleellisiin paikkoihin vaarantamatta yhdenkään tienkäyttäjän turvallisuutta.

Yhteiskäyttöisten kulkuvälineiden yhtenä haasteena on ollut holtiton pysäköinti. Varaamalla kaupunkisuunnittelussa paikkoja sähköpotkulautojen oikeanlaiseen pysäköintiin voidaan edistää turvallista, sujuvaa ja esteetöntä liikkumista kaikille tienkäyttäjille, myös esimerkiksi liikuntarajoitteisille ja näkövammaisille. Hyväksi havaittu keino on maalauksilla varata parkkiruutuja yhteiskäyttöisten mikroliikkumisvälineiden pysäköintiin. Myös parkkitelineet ovat mahdollinen ratkaisu. Näiden ratkaisujen

rinnalla on kuitenkin säilytettävä myös pysäköinnin joustavuus, jottei mikroliikkumisen hyöty katoa. Pysäköintipaikkojen olemassaolo lisää jo itsessään oikeanlaisen toiminnan todennäköisyyttä.

Mikroliikkumisesta, kuten sähköpotkulaudoista, on tullut osa kaupunkien vihreää liikkumisjärjestelmää, ja

matkamäärät ovat olleet nopeassa kasvussa. Strategia huomioi osaamisen ja asenteiden merkityksen erittäin hyvin. On totta, että turvallinen, sujuva ja ekologinen liikenne edellyttävät, että tienkäyttäjät tuntevat tieliikenteen pelisäännöt ja ymmärtävät niiden tarkoituksen. Lautoja vuokraavat yritykset valistavat asiakkaitaan liikennesäännöistä ja näin pyrkivät vaikuttamaan turvallisen liikennekulttuurin ja

asenteiden luomiseen. Kaikkien tienkäyttäjien tiedoissa ja liikennesääntöjen osaamisessa on kuitenkin vielä

kehitettävää etenkin uusien kulkumuotojen osalta, mikä on valitettavasti näkynyt onnettomuuksina.

Mikroliikkumisen ja muiden uusien liikkumisen tapojen tulee sisältyä liikennekasvatukseen. Myös

kuljettajakoulutuksissa on hyvä huomioida myös uudet liikkumistavat ja niiden rooli kaduilla.

Aktiivinen

viestintä paitsi yrityksiltä, myös viranomaisilta ja kaupungeilta on avainroolissa sen varmistamisessa, että

kaikki tienkäyttäjät osaavat huomioida toisensa. Mikroliikkuminen tulee huomioida osana jatkuvaa liikennekasvatusta samoin kuin pyöräily.

Sähköpotkulautojen tai muiden uusien, vihreiden liikkumismuotojen voimakas rajoittaminen ja käytön

vaikeuttaminen olisi fossiilittoman liikenteen tiekartan tavoitteiden vastaista. Esimerkiksi yöaikainen

käyttökielto voisi vaikeuttaa nykyisten palveluntarjoajien toimintakykyä ja houkutella markkinoille joukon

uusia toimijoita. Uusien toimijoiden kaluston turvallisuus on erityisesti alkuvaiheessa usein riittämätöntä.

Niinpä voimakkaat rajoitukset voivat pahimmillaan johtaa tilanteeseen, jossa turvallisten ja vastuullisten

toimijoiden sijaan valtaosa matkoista tehdään turvallisuusominaisuuksien osalta kehittymättömämmillä

vaihtoehtoilla.

Sähköpotkulautojen turvallisuudessa on tapahtunut merkittävää edistystä ja lautoja kehitetään jatkuvasti

turvallisempaan suuntaan. Kalustolle tulisikin asettaa turvallisuuteen liittyviä vähimmäiskriteerejä liittyen

esimerkiksi vilkkuihin, rumpujarruihin, riittävän suuriin renkasiin ja jykevään runkoon, nopeusmittareihin ja

kypäriin.

TIER näkee, että humalassa sähköpotkulautailuun tai pyöräilyyn tulisi asettaa promilleraja, jota poliisi voisi

valvoa. Alkoholi ei kuulu liikenteeseen.

Eri tahojen tulee yhteistyössä pyrkiä varmistamaan, että liikennesäännöt ja turvallinen tiellä liikkuminen on

kaikille mahdollista. Humala-ajon kitkemiseen, kypärän käyttöön ja pyöräilijöiden liikennesääntöjen noudattamiseen tulee puuttua yhteistyössä. Valistuksen ja koulutuksen lisäksi apua voisi olla siitä, että

poliisi valvoisi liikennesääntöjen noudattamista. TIER pitää ajatusta strategiassa mainitusta

mikroliikkumisen verkostosta erittäin hyvänä. Lisäksi tärkeää ja tervetullutta on lisääntynyt datan

jakaminen eri toimijoiden kesken ajantasaisen ja oikean tiedon saamiseksi. Nopea ja täsmällinen

tiedonkulku mahdollistaa liikenneturvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteutuksen

kustannustehokkaasti. Toimijat voivat myös yhteistyössä sopia esimerkiksi nopeuksien alentamisesta ja

pysäköintikieltoalueista. Tiedon jakaminen tukee myös faktoihin perustuvaa viranomaisten päätöksentekoa.

TIER panostaa vuoropuheluun kaupunkien ja kaupunkilaisten kanssa. Haluamme huolehtia siitä, että sähköpotkulautoja käytetään kaupungeissa turvallisesti. Olemme tehneet paljon toimenpiteitä turvallisemman liikenteen edistämiseksi ja haluamme kiittää ministeriötä, kaupunkeja ja eri asiantuntijoita

hyvästä yhteistyöstä ja arvokkaasta työstä tähän saakka. TIER on mielellään jatkossakin aktiivisesti mukana

liikenneturvallisuuden edistämässä.

Ojala Katja
Tier Mobility Finland